

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 17/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. januára 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného spoločnosťou Advokáti Müller & Dikoš, s. r. o., Závodská cesta 3911/24, Žilina, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Igor Müller, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, na verejné prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 3 T 5/2005 z 21. mája 2012 a uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 To 9/2012 z 13. marca 2013 a sp. zn. 2 TdoV 20/2013 z 21. januára 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. mája 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej

len „sťažovateľ“), zastúpeného spoločnosťou Advokáti Müller & Dikoš, s. r. o., Závodská cesta 3911/24, Žilina, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Igor Müller, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, na verejné prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom a podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 T 5/2005 z 21. mája 2012 a uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 To 9/2012 z 13. marca 2013 a sp. zn. 2 TdoV 20/2013 z 21. januára 2015.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 3 T 5/2005 z 21. mája 2012 uznaný vinným z trestného činu sprenevery podľa ustanovení § 248 ods. 1 a 5 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní jedného roka s určením skúšobnej doby v trvaní troch rokov.

O podanom odvolaní sťažovateľa a tiež prokurátora rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 To 9/2012 z 13. marca 2013, ktorým odvolania ako nedôvodné podľa § 256 zákona č. 141/1961 Zb. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietol.

Proti druhostupňovému rozhodnutiu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré najvyšší súd v zmysle § 382 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov odmietol, pretože neboli zistené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal, že označenými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ v úvode sťažnosti objasnil, že v jeho trestnej veci bol konajúcimi súdmi skutkový základ ustálený tak, že mal ako konateľ špecifikovaných obchodných spoločností v rozpore s rámcovými zmluvami a príslušnými dodatkami uzatvorenými s lízingovou

spoločnosťou rozhodnúť o použití touto spoločnosťou poskytnutých zálohových platieb na prevádzkové potreby označených obchodných spoločností, čím mal spôsobiť lízingovej spoločnosti škodu v sume 219 914 €.

Sťažovateľ v sťažnosti dôvodil, že súdy v jeho prípade v obchodnoprávnej sfére vyvodili trestnú zodpovednosť, aj keď nebolo možné považovať znaky subjektívnej a objektívnej stránky trestného činu za naplnené, keďže podľa jeho názoru „*si neprisvojil žiadnu vec, ktorá mu bola poškodenou spoločnosťou zverená, pričom jeho konanie nebolo pokryté zavinením, pričom nie je možné mať bez pochybnosti za to, že bola naplnená vôľová zložka zavinenia*“.

Sťažovateľ v nadväznosti na to argumentoval:

«*Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že sťažovateľ síce finančné prostriedky použil na iný účel, ako bolo v zmluve dohodnuté, ale neobstaral sebe ani inému trvalý prospech. V danom prípade sťažovateľ neuhradil a nevyúčtoval finančné plnenie leasingovej spoločnosti. Na základe toho vznikol klasicky obchodno-závazkový vzťah, pričom poškodená spoločnosť [REDACTED] a.s. sa mohla domáhať voči sťažovateľovi vrátenia, či zaplata pohľadávky, spolu s náhradou škody, ktorá jej vznikla tým, že nemohla s týmito finančnými prostriedkami po určitý čas disponovať. Dennou náhradou škody za obmedzenie možnosti dispozície s peniazmi sú úroky z omeškania ako príslušenstvo pohľadávky. Škodou nie je celá suma záväzku, ktorá je v podmienkach trestného konania určujúca pre kvalifikáciu skutku. Opačný výklad tohto záväzkového inštitútu by umožňoval kriminalizovať každé konanie podnikateľa, ktorým porušuje svoj hlavný záväzok - zaplatiť napr. kúpnu cenu, či cenu diela a pod., a potom výška tohto záväzku by bola kritériom pre kvalifikáciu skutku... Škodu, ktorá v posudzovanom prípade vzniká, predstavujú len denné úroky z omeškania za to, že poškodený nemohol so sumou oprávnenej pohľadávky disponovať.*

Z odôvodnenia prvostupňového rozsudku vyplýva, že k naplneniu trestného činu sprenevery by došlo až vtedy, keby si sťažovateľ prijaté finančné prostriedky pre seba zadržal a privlastnil by si ich. Súd ďalej konštatoval, že v priebehu celého trestného konania nebolo preukázané, či sťažovateľ nakladal s finančnou podporou poškodenej spoločnosti inak, ako to vymedzovali obchodné zmluvy, na základe ktorých vykonávali

obchodné spoločnosti sťažovateľa obchodnú činnosť. Samotný prvostupňový súd navyše konštatoval, že pokiaľ sa jednalo o skutky 1, 2 obžaloby, nebola bezpečne vyvrátená obhajoba sťažovateľa, v rámci ktorej uvádzal, že všetky finančné prostriedky používal len na financovanie potrieb svojich obchodných spoločností (viď. strana 47 prvostupňového rozsudku).

Pokiaľ prvostupňový i odvolací súd konštatovali, že pri skutku uvedenom v bode 3/ obžaloby je úplne odlišná situácia, tak práve túto okolnosť nijakým spôsobom bližšie neodôvodnili. Ich rozhodnutia sa tak stali nepreskúmateľnými. V rozhodnutí neodôvodnili prečo predchádzajúci odsek sa vzťahuje len na skutky 1/, 2/ a nie na odsek 3/, pričom skutkovo bezprostredne súvisia. Za tohto stavu možno predmetné rozhodnutia súdov označiť ako arbitrárne. Správnosť ich rozhodnutí pritom bez ďalšieho potvrdil aj dovolací súd, ktorý dovolanie sťažovateľa odmietol.

Pokiaľ svedkovia [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] vypovedali, že finančné prostriedky zo zálohových platieb neboli používané na dodanie motorových vozidiel poskytovateľovi týchto platieb, ale boli používané na rôzne iné účely súvisiace prevažne s bežnou prevádzkou činnosťou sťažovateľa, je právne významná úvaha sťažovateľa k „prospechu“ ako kategórii záväzkového práva. Tieto skutočnosti však všetky súdy po právnej stránke vyložili v neprospech sťažovateľa a navyše v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami.

Pokiaľ bol v posudzovanom prípade v bodoch 1/ a 2/ obžaloby porušený princíp ultima ratio, súdy vôbec neprihliadli na argumentáciu sťažovateľa v záverečnej reči, v odvolaní, ani v dovolaní. Z týchto dôvodov máme za to, že bol porušený princíp riadneho a spravodlivého procesu, ako to vyplýva z čl. 46 a nasl. Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na riadny proces je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť. Pretože sú právne závery súdov v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami a súčasne zo žiadnej interpretácie odôvodnenia súdnych rozhodnutí nevyplývajú, považujeme takéto rozhodnutia za rozporné s uvedeným čl. 46 ods. 1 Ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Súd musí dbať, aby jeho odôvodnenie bolo presvedčivé a aby boli jeho závery pre verejnosť prijateľné, racionálne a v neposlednom rade aj spravodlivé

a presvedčivé. Zastávame však názor, že predmetné rozhodnutia uvedené základné princípy postrádajú.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označenými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu, tieto rozhodnutia zrušil a priznal mu náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a *„práva, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom“* podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 T 5/2005 z 21. mája 2012

Právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy je vo vzťahu k všeobecným súdom limitovaná princípom subsidiarity, podľa ktorého poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Vo vzťahu k časti sťažnosti týkajúcej namietaného porušenia označených článkov ústavy a dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 T 5/2005 z 21. mája 2012 zistil ústavný súd existenciu procesnej prekážky uvedenej v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a síce nedostatok právomoci.

Vo vzťahu k predmetnému rozsudku krajského súdu disponoval sťažovateľ opravným prostriedkom (odvolaním), ktorý aj využil. Poskytnutie ochrany v danom prípade

potenciálneho porušenia dotknutých článkov ústavy a dohovoru spadalo do právomoci nadriadeného súdu, teda najvyššieho súdu, čo vylučuje právomoc ústavného súdu. Ústavný súd vzhľadom na uvedené sťažnosť v tejto časti odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 9/2012 z 13. marca 2013

Riadiac sa zásadou materiálnej ochrany ústavnosti judikatúra ústavného súdu reflektujúca na rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri rozsudok z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54) v prípade procesného rozhodnutia dovolacieho súdu o odmietnutí dovolania pre jeho neprípustnosť zároveň garantuje zachovanie lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu druhostupňového súdu (podobne III. ÚS 114/2010).

V zmysle uvedeného preto ústavný súd pristúpil k preskúmaniu námietok sťažovateľa uplatnených vo vzťahu k označenému rozhodnutiu najvyššieho súdu, ktoré bolo napadnuté dovolaním sťažovateľa a dovolacím súdom posúdené ako neprípustné.

Ústavný súd v zmysle svojej ustálenej judikatúry nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať skutkové a právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, s výnimkou ich arbitrárnosti alebo zjavnej neodôvodnenosti majúcej za následok porušenie základného práva (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

Ústavný súd v zmysle uvedeného pristúpil k preskúmaniu zlučiteľnosti obsahu namietaného uznesenia najvyššieho súdu s limitmi dotknutých článkov ústavy a dohovoru.

Najvyšší súd vo svojom rozhodnutí prezentoval túto argumentáciu, na základe ktorej vylúčil dôvodnosť odvolacích námietok sťažovateľa:

„V rámci zisťovania a ustálenia skutkového stavu veci, krajský súd po zrušení jeho pôvodného rozsudku zo dňa 27. februára 2009, uznesením najvyššieho súdu zo dňa 7. decembra 2011, sp. zn. 1 To 9/2009, vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné dôkazy v intenciách odvolacieho súdu, tieto následne jednotlivo aj vzájomne s dôkazmi už skôr vykonanými náležite vyhodnotil a pri súčasnom rešpektovaní právneho názoru odvolacieho súdu ku skutkom pod bodmi 1/ a 2/ obžaloby krajského prokurátora dospel v novom, teraz napadnutom rozsudku, ku správny a úplným záverom, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu plne zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania vykonaného v predmetnej veci v priebehu celého trestného konania.

Odvolací súd už v pôvodnom zrušujúcom uznesení vyslovil právny názor ku skutkom pod bodmi 1/ a 2/ obžaloby krajského prokurátora a prvostupňový súd tento názor plne rešpektoval a vypustil ich z napadnutého rozsudku, s čím sa najvyšší súd plne stotožnil.

Pokiaľ ide o skutok pod bodom 3/ obžaloby krajského prokurátora, Krajský súd v Žiline pri plnom rešpektovaní právneho názoru odvolacieho súdu správne uznal obžalovaného za vinného zo spáchania trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, pretože výsledkami vykonaného dokazovania bolo aj podľa názoru najvyššieho súdu jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obžalovaný si prisvojil cudziu vec, ktorá mu bola zverená, keď ako konateľ obchodných spoločností [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] v rozpore s rámcovými zmluvami a ich dodatkami, ktoré mal uzatvorené s leasingovou spoločnosťou [REDAKOVANÉ] rozhodol o použití zálohových platieb na prevádzkové potreby uvedených spoločností, čím spôsobil škodu uvedenej leasingovej spoločnosti vo výške najmenej 6 625 123 Sk, t.j. 219 914 eur, z čoho však bola čiastočne uhradená dňa 30. júna 2003 vo výške 4 000 000 Sk (132 776 eur).

Z vykonaného dokazovania, najmä z výpovedí svedkov [REDAKOVANÉ], konateľa spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], konateľa obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zo spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] vedúci predaja spoločnosti [REDAKOVANÉ], ako aj z výpovede svedka [REDAKOVANÉ], výkonného riaditeľa spoločnosti [REDAKOVANÉ] (ktorý bol vypočutý aj na novom

hlavnom pojednávaní Krajského súdu v Žiline po zrušení pôvodného rozsudku odvolacím súdom) vyplýva záver, že finančné prostriedky zo zálohových platieb spoločností na priamy pokyn obžalovaného neboli používané na financovanie motorových vozidiel, ale boli použité v rozpore s rámcovými zmluvami na bežné prevádzkové potreby uvedených spoločností, ktorým konaním obžalovaný nepochybne naplnil zákonné znaky trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006.

Najvyšší súd Slovenskej republiky si preto v plnom rozsahu osvojil tak skutkové, ako aj právne závery vo vzťahu k tomuto skutku, ku ktorému už aj vo svojom predchádzajúcom uznesení zo dňa 7. decembra 2011 vyslovil taký istý právny záver. Z uvedeného dôvodu nepovažoval za opodstatnené a dôvodné odvolacie námietky obžalovaného.

Odvolacia námietka obžalovaného založená na tvrdení, že absentuje preukázanie subjektívnej stránky trestného činu sprenevery nie je opodstatnená. Výpoveďami svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] bolo preukázané, že obžalovaný vydal výslovný príkaz na obchádzanie rámcových zmlúv uzavretých so spoločnosťou [REDAKOVANÉ], pričom treba zdôrazniť, že tieto zmluvy dôsledne upravovali účel využitia poskytnutých finančných prostriedkov. Obžalovaný tým, že ako majiteľ vyššie uvedených obchodných spoločností prikázal príslušným zodpovedným vedúcim pracovníkom, aby využívali tieto finančné prostriedky na iné účely, naplnil pojmové znaky uvedeného trestného činu. Skutočnosť, že leasingová spoločnosť akceptovala určitú mieru rizika je z hľadiska jej podnikateľského zamerania celkom logickou a nemá žiaden vplyv na otázku trestnoprávneho posúdenia konania obžalovaného v tejto časti. Obžalovaný, ako majiteľ obchodných spoločností, po podpísaní rámcových zmlúv, resp. jej dodatkov, bol povinný zabezpečiť režim finančných prostriedkov leasingovej spoločnosti tak, aby ich toky a účel využitia boli plne kontrolovateľné a v tomto zmysle mal príslušných vedúcich prevádzok upraviť.

V tomto zmysle nie je akceptovateľná ani odvolacia námietka obžalovaného, že poškodená spoločnosť konkludentne súhlasila s iným, využitím finančných prostriedkov resp., že spoločnosť nevykonávala kontroly účelu ich využitia. Odhliadnuc od skutočnosti, že takto jednoznačne sa nevyjadril na hlavnom pojednávaní prvostupňového súdu dňa 23. apríla 2012, ani svedok [REDAKOVANÉ], v danej súvislosti treba zdôrazniť, že v takom prípade, by dôvodne vyvstala otázka samotnej podstaty a zmyslu existencie rámcových

zmlúv. Niet žiadnych pochybností o tom, že tieto zmluvy mali svoje opodstatnenie a mohli splňať svoj účel len vtedy, ak boli dôsledne plnené. Z tohto pohľadu sa javí obhajoba obžalovaného v tejto časti skôr účelová a značne subjektívna.

Odvolaací súd si preto v celom rozsahu osvojil záver krajského súdu, že je zrejmé, že si obžalovaný prisvojil zverené finančné prostriedky s účelovým viazaním a týmto spôsobil na cudzom majetku škodu.

Úmyselné zavinenie obžalovaného bolo vykonaným dokazovaním preukázané, a to minimálne vo forme nepriameho úmyslu podľa § 4 písm. b/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, teda s vedomím, že svojim konaním môže porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného trestným zákonom spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozmenný.

Vo vzťahu k predmetnému skutku obžalovaného (označeného v obžalobe krajského prokurátora, ako skutok pod bodom 3/) nie je možné akceptovať odvolacie námietky obžalovaného, že došlo k porušeniu princípu subsidiarity trestnej represie (tzv. princíp ultima ratio).

Svedok [REDAKOVANÉ] vo svojich výpovediach z prípravného konania potvrdil, že keď spoločnosti obžalovaného prestali zmluvne dohodnuté finančné limity zúčtovať dodávkami automobilov a finančné prostriedky ani nevrátili, v decembri 2000 iniciovali u [REDAKOVANÉ], ako konateľa firiem, stretnutie, na ktorom ho informoval o tom, že on už de facto nie je partnerom na rokovanie, keďže svoje obchodné podiely vo firmách s ktorými boli v obchodnom vzťahu predal a teda už nie je ich konateľom. Pokračovateľskou firmou mala byť spoločnosť [REDAKOVANÉ] a jej konateľom [REDAKOVANÉ]. Následne dňa 26. decembra 2000 bola menovaným podpísaná dohoda o pristúpení tejto spoločnosti k záväzkom s dohodou, že splní záväzok najneskôr do 31. januára 2001. K tomu však nedošlo a dňa 3. apríla 2001 bol dohodnutý spôsob spolupráce a splácania nedoplatkov a vyrovnania zálohového financovania. Následne po vykonaní zápočtu pohľadávok po odpredaji dvoch motorových vozidiel dňa 10. septembra 2001 došlo k prerušeniu akejkoľvek spolupráce. V období druhého polroka roku 2002 na stretnutí s [REDAKOVANÉ] bolo dohodnuté, že bude vyhotovený splátkový kalendár, avšak potom sa odmlčal, túto dohodu nesplnil a nezaslanie splátkového kalendára ani nijako nevysvetlil.

Z obsahu trestného spisu je zrejmé, že trestné oznámenie v predmetnej veci poškodenou spoločnosťou bolo podané orgánom polície dňa 28. apríla 2003. Až v nadväznosti na to [REDAKOVANÉ] dňa 16. júna 2003 kontaktoval spoločnosť [REDAKOVANÉ], kedy prejavil záujem o vyrovnanie dlhu. Dňa 30. júna 2003 sa dostavil spoločne s [REDAKOVANÉ] do sídla leasingovej spoločnosti, kedy priniesli sumu 4 000 000 Sk.

Z uvedeného prehľadu skutkových okolností je nepochybne zrejmé, že poškodená spoločnosť od konca roku 2000 až do druhého polroka 2002 aktívne vykonávala rad krokov, ktorými sa snažila získať späť svoje finančné prostriedky a až po tom, keď obžalovaný prestal s poškodenou spoločnosťou komunikovať a dovtedajšie prostriedky sa javili ako zrejme neúčinné, bolo dňa 28. apríla 2003 podané spoločnosťou [REDAKOVANÉ] trestné oznámenie (č. l. 18, zväzok I vyšetrovacieho spisu).“

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu dospel k týmto relevantným čiastkovým záverom:

Najvyšší súd k naplneniu objektívnej stránky posudzovaného trestného činu argumentoval výsledkami dokazovania (svedecké výpovede), ktoré jednoznačne potvrdili konanie sťažovateľa, ktorý použil prostriedky mu zverenú poškodenou spoločnosťou na iné ako rámcovou zmluvou určené účely.

K naplneniu subjektívnej stránky trestného činu poukázal odvolací súd opäť na výsledky dokazovania (svedecké výpovede) jednoznačne preukazujúce vedomé konanie sťažovateľa (výslovný príkaz sťažovateľa adresovaný podriadeným k využitiu zverených finančných prostriedkov v rozpore s účelom uzavretej zmluvy).

Účelovosť a irelevantnosť argumentácie sťažovateľa o konkludentnom súhlase poškodenej spoločnosti s opísaným konaním zdôvodnil najvyšší súd argumentáciou o zmysle existencie uzavretej rámcovej zmluvy, ktorá jasne a záväzne prezentovala účel použitia zverených hodnôt.

K zachovaniu princípu subsidiarity trestnej represie odvolací súd poukázal na jednotlivé opatrenia realizované poškodenou spoločnosťou pre účely vymoženía svojich

finančných prostriedkov, ktoré predchádzali využitiu trestnoprávnych prostriedkov – podaniu trestného oznámenia.

Ústavný súd je toho názoru, že najvyšší súd na relevantné odvolacie námietky sťažovateľa reagoval a v odôvodnení svojho rozhodnutia sa s nimi primeraným spôsobom vysporiadal.

Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd v napadnutom uznesení zrozumiteľne a bez zjavných logických protirečení vysvetlil svoj skutkový a tomu zodpovedajúci právny záver, čím ako súd odvolací poskytol dostatočnú ochranu základným právam sťažovateľa.

Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nenesie znaky svojvoľnosti ani arbitrárnosti, nie je v nesúlade s platnou právnou úpravou ani nepopiera zmysel interpretovaných a aplikovaných právnych noriem a predovšetkým obsahuje dostatočne náležité a zrozumiteľné vysvetlenie svojich skutkových a právnych záverov v kontexte odvolacích námietok sťažovateľa. Ústavný súd v takýchto prípadoch nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov všeobecného súdu.

Samotná skutočnosť, že si najvyšší súd neosvojil interpretáciu výsledkov dokazovania a ich právne posúdenie z pohľadu sťažovateľa, nemôže ešte viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Uznesenie najvyššieho súdu tak zodpovedá požiadavkám kladeným konštantnou judikatúrou ústavného súdu na odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov, a ústavný súd preto konštatuje kvalitu jeho uznesenia ako súladnú s obsahom čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K sťažovateľom uplatnenej čiastkovej námietke porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd konštatuje, že akékoľvek odôvodnenie vo vzťahu k nej v sťažnosti sťažovateľa absentuje.

Podľa judikatúry ústavného súdu ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, reálnosť ktorej by bolo

potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd považuje takúto sťažnosť za zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Vychádzajúc zo svojich záverov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v časti námietky porušenia čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným uznesením najvyššieho súdu odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

3. K namietanému porušeniu základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 TdoV 20/2013 z 21. januára 2015

Z obsahu namietaného uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že sťažovateľ podaný mimoriadny opravný prostriedok oprel o dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku [tiež o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorý však nijako argumentačne nepodporil] a v dovolaní formuloval argumentáciu totožnú s argumentáciou sťažnosti podanej ústavnému súdu.

Najvyšší súd vo svojom uznesení o podanom dovolaní rozhodol tak, že ho v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol pre nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Záver o nesplnení dôvodov dovolania najvyšší súd oprel o takto prezentovanú argumentáciu:

«Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších (mimoriadnych) procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por. Úlohou dovolacieho súdu je posúdiť, či námietky dovolateľa obsahovo naplňajú niektorý z uplatnených dovolacích dôvodov.

Nakoľko dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, predstavuje tak výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podať dovolanie, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto

mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštitúcia a dovolanie nebolo chápané len ako „ďalšie“ odvolanie.

Obvinený ako dovolací dôvod uviedol ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktorý predpokladá, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Namietal, že súdy nesprávne právne kvalifikovali jeho konanie ako trestný čin, hoci žiadny trestný čin nespáchal. Súdy sa nedostatočne vysporiadali so zásadou ultima ratio, s absenciou subjektívnej stránky trestného činu, ako aj s konkludentným súhlasom poškodeného v zmysle § 15b Tr. zák. Spoločnosti [REDAKOVANÉ] nespôsobil škodu, pretože táto kategória je podriadená obchodno-záväzkovému právu.

V rámci dovolacieho konania nie je možné preskúmať opodstatnenosť námietky obvineného týkajúcej sa súhlasu poškodeného v zmysle § 15b Tr. zák., pretože smeruje ku skutkovým zisteniam, ktorých správnosť a úplnosť nemôže dovolací súd skúmať a meniť. K tvrdeniu obvineného, že v trestnom konaní nebola dostatočne preukázaná subjektívna stránka trestného činu, dovolací súd poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 1/2011 pod č. 3, podľa ktorého dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nemôže napĺňať poukaz na to, že vykonaným dokazovaním nebola v konaní preukázaná subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t.j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutí súdov prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť.

V intenciách § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolací súd skúmal, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne podradený (subsumovaný) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone.

Podľa § 248 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 trestný čin sprenevery spácha ten, kto si prisvojí cudziu vec, ktorá mu bola zverená, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu nie nepatrnú.

Podľa § 248 ods. 5 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel' potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 škodu veľkého rozsahu.

Objektom tohto trestného činu je vlastníctvo veci a predmetom útoku je cudzia vec, ktorá bola páchatel'ovi zverená.

Zverenou vecou sa rozumie vec vo vlastníctve inej osoby, ktorú má páchatel' na základe zmluvy v oprávnenom užívaní alebo z dôvodov plnenia určitých úloh podľa dispozície jej vlastníka v držbe so záväzkom použiť ju len na dohodnutý účel alebo podľa dohodnutých podmienok ju vlastníkovi vrátiť. Vec je zverená páchatel'ovi, ak je mu odovzdaná do faktickej moci (do držby) s tým, aby s vecou nakladal určitým spôsobom.

Páchatel' si prisvojí vec, ktorá mu bola zverená, ak s ňou naloží v rozpore s účelom, na ktorý mu bola cudzia vec daná do opatrovania alebo do dispozície, a to spôsobom, ktorý mári základný účel zverenia.

Z obsahu spisu je zrejmé, že skutok, ktorý bol ustálený súdmi v pôvodnom konaní, napĺňa základné znaky skutkovej podstaty trestného činu sprenevery. Obvinený ako konateľ obchodných spoločností [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] v rozpore s rámcovými zmluvami a ich dodatkami, ktoré mal uzatvorené s leasingovou spoločnosťou [REDACTED], rozhodol o použití zálohových platieb na prevádzkové potreby uvedených spoločností, čím spôsobil škodu leasingovej spoločnosti vo výške najmenej 6.625.123 Sk (219.914 Eur).

V konečnom dôsledku nie je dôvodná ani námietka argumentujúca zásadou chápania trestnej represie ako "ultima ratio". Podľa dovolateľa sú OČTK a sudy povinné posúdiť možnosti aplikácie inštitútov iných právnych odvetví, dôsledne odlišiť občianskoprávne, resp. obchodnoprávne vzťahy od trestnej činnosti.

Obchodnoprávny vzťah má vlastný právny rámeč určený ustanoveniami Obchodného zákonníka a v jeho zmysle (§ 1 ods. 2) subsidiárne aj ustanoveniami Občianskeho zákonníka. Ak však konaním fyzickej osoby v priebehu dotknutých udalostí dôjde k naplneniu zákonných znakov trestného činu, je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní a následne súdu vyvodiť trestnoprávnu zodpovednosť postupom podľa Trestného poriadku. Materiálny korektív, ktorý je v preskúmvanej veci daný stupňom spoločenskej

nebezpečnosti (§ 3 ods. 1, 2, 4 Tr. zák. v znení účinnom pred 1. januárom 2006), je v prípade dotknutého činu nepochybne naplnený v intenzite charakteristickej pre trestný čin. To je predovšetkým určené výškou škody, ku spôsobeniu ktorej konanie obvineného smerovalo a ktorá je ako škoda veľkého rozsahu i okolnosťou, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby (§ 248 ods. 5, § 88 kvalifikačné použitého zákona).

Obvinený uplatnil aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. bez toho, aby porušenie práva na obhajobu akýmkoľvek spôsobom odôvodnil.»

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia namietaného uznesenia najvyššieho súdu dospel k týmto relevantným čiastkovým záverom:

V odôvodnení svojho rozhodnutia kvalifikoval najvyšší súd námietku sťažovateľa o existencii okolnosti vylučujúcej protiprávnosť posudzovaného skutku (súhlas poškodeného podľa § 15b Trestného zákona) ako zasahujúcu do sféry skutkových zistení, ktorých preskúmanie je z právomoci dovolacieho súdu vylúčené.

Argumentáciu sťažovateľa o nepreukázaní subjektívnej stránky trestného činu, zo spáchania ktorého bol sťažovateľ uznaný vinným, vyvrátil najvyšší súd poukazom na špecifikované stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré zdôraznilo implicitný charakter subjektívnej stránky trestného činu identifikovateľnej iba prostredníctvom konania páchatel'a popísaného práve v skutkovej vete rozhodnutia, ktorej obsah nemôže byť predmetom dovolacieho prieskumu a kde sa tento v intenciách § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku môže sústrediť len na posúdenie správnosti subsumcie ustáleného skutku pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu zakotvenú v Trestnom zákone. V nadväznosti na to, ako to vyplýva z obsahu namietaného uznesenia, najvyšší súd podrobne interpretoval skutkovú podstatu dotknutého trestného činu a skonštatoval, že súdmi ustálený skutok plne korešponduje základným znakom predmetnej skutkovej podstaty.

Najvyšší súd sa nad rámec vyjadril aj k všeobecnej námietke sťažovateľa, ktorý skutkové okolnosti svojho prípadu považoval za výsostne obchodnoprávny záväzkový vzťah nespĺňajúci požadovaný stupeň spoločenskej nebezpečnosti, ktorý by ho umožňoval

presunúť do roviny trestnoprávneho konania, tak ako to urobili konajúce súdy, ktoré tak podľa názoru sťažovateľa nerešpektovali požiadavku uplatnenia trestnej represie v oblasti obchodnoprávnych vzťahov iba ako krajného prostriedku („ultima ratio“). Najvyšší súd sťažovateľovi vysvetlil, že aj v rámci realizácie obchodnoprávnych vzťahov sa môže vyskytnúť konanie vykazujúce znaky skutkovej podstaty trestného činu, kde majú orgány činné v trestnom konaní a súdy povinnosť vyvodiť príslušnú trestnú zodpovednosť.

Najvyšší súd vychádzajúc z označených čiastkových záverov skonštatoval nedostatok sťažovateľom formulovaného dovolacieho dôvodu, resp. dôvodov a dovolanie ako neprípustné odmietol.

V prijatom uznesení najvyšší súd podrobne interpretoval dotknutú právnu úpravu týkajúcu sa mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku] a vo vzťahu k nej posúdil relevantnosť jednotlivých argumentačných námietok sťažovateľa. Najvyšší súd vyčerpávajúco odpovedal na ťažiskové argumenty sťažovateľa týkajúce sa jeho tvrdení o nesprávnosti právnej kvalifikácie konania. Na základe náležitého odôvodnenia vylúčil najvyšší súd danosť dovolacieho dôvodu podľa citovaného ustanovenia Trestného poriadku a rozhodol o odmietnutí dovolania pre jeho neprípustnosť.

Konštatovanie o neprípustnosti dovolania sťažovateľa bolo založené na racionálnom, podrobnom, a teda ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu a na základe ktorého bol ustálený dôvod na odmietnutie dovolania.

Odôvodnenie namietaného uznesenia najvyššieho súdu tak predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, pretože sa opiera o náležité vysvetlenie právnej úvahy a zároveň vyčerpávajúcu odpoveď poskytnutú sťažovateľovi zo strany najvyššieho súdu, na ktorej tento postavil svoje rozhodnutie. Ústavný súd tak považuje odôvodnenia jeho rozhodnutia za dostatočné, nevybočujúce z limitov čl. 46 ods. 1 a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd podobne ako v predchádzajúcom bode konštatuje, že akékoľvek odôvodnenie vo vzťahu k námietke porušenia čl. 48 ods. 2 ústavy v sťažnosti sťažovateľa absentuje.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľa aj v časti namietaného porušenia označených článkov ústavy a dohovoru predmetným uznesením najvyššieho súdu v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde posúdil ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd vzhľadom na svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. januára 2016